

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

OBERST CARL PHILIP HOLCK

OG HANS HUSTRU LOVISE SOPHIA VON LEBEN

Af Harald Holck

Holte 1951

I Sommeren 1748 fik en ung norsk Underofficer ved 2'Bergenhusiske nationale Infanteri - Regiments Livkompagni Orlov og rejste med Regimentschefens gode anbefaling til København "Til sin Velfærds Fremme". Det var Oberstløjtnant Ole Holcks Søn Carl Philip, født d.2.6. 1719 paa Gaarden Tanem (Tannum) i Vestby Sogn østenfjelds og døbt d.7.s.M. (Kirkebogen har fejlagtigt : Carl Ulric). Han var altsaa nu 29 Aar gl. og havde i lo Aar gjort Tjeneste ved Regimentet som Sergeant og Capitaine des armes uden at kunne komme videre. Tilmed var den sidstnævnte Stilling, der sværede til en senere Tids Kommandérsergeant, i 1747 blevet ophævet, saa at han havde maattet rykke tilbage paa Sergeants Gage, og Regimentschefens Indstilling om hans Ud-nævnelse til Fændrik s.A. var ikke blevet fulgt. (Det var paa denne Tid almindeligt, at Officerernes Sønner begyndte deres militære Løbebane som Underofficerer).

Det var ikke første Gang, han var i Danmark. -I 1742-44 havde Forholdet til Sverige været spændt og Hæren sat paa Krigsfod. Under de langvarige Stridigheder i Sverige om Valg af en Tronfølger havde Bønderne været stemt for den danske Kronprins Frederik, og Christian VI. arbejdede ivrigt derfor, men de 5000 Dalkarle, der i Juni 1743 marscherede mod Stockholm for at sætte deres Vilje igennem, blev ved Ankomsten splittet af Soldater. Det meldtes nemlig netop da, at Rusland, der havde erobret Finland, havde gjort et rimeligt Fredstilbud, og den svenske Rigsdag foretrak herefter at vise sig imødekommende mod Rusland ved at vælge den gottorpske Prins Adolph Friderich til Tronfølger. Det truede med Krig mellem Danmark og Sverige, men Svenskerne tilkaldte en russisk Hær, og det endte saa med Forlig. -I disse 2 Aar var begge Bergenhusiske Regimenter forlagt til Danmark, og Carl Philip Holck har altsaa da - ligesom hans Fader, daværende Kap-tajn Ole Holck, og hans Brødre, Friderich Christian og Iacob Elias, der dengang var Underofficerer - været indkvarteret her. 1'Regiment fik Kvarter i København, 2'Regiment i Nykøbing paa Falster, Rudkøbing, Stubbekøbing, Stege og Korsør.

Carl Philip er sikkert her blevet klar over, hvor meget det betød for en Ansøger at være i København, hvor alle Traadene samledes,

og hvor alle Nyheder i Forbindelse med militære Vakancer hurtigt rygtedes. Men det var stadig uhyre vanskeligt at komme frem, naar man ikke var formuende eller havde særlig gode Forbindelser. Protektion spillede en meget betydelig Rolle, og tyske Adelsmænd, der søgte Ansættelse, blev hyppigt foretrukket for Danske og Nordmænd, ogsaa ved Spørgsmaal omsenere Forfremmelse. Men værst var det sikkert, at Officerspladserne med Kongens Billigelse var Genstand for Køb og Salg, bl.a. saas det gerne, at gamle Officerer paa denne Maade skaffede sig Pension uden Udgift for Statskassen. Det var ganske vist Coutume, at de Officerer i Regimentet, der var ældre end Liebhabereren, først blev spurgt, om de vilde "entrere i Accorden", men det nyttede jo ikke de fattige Officerer. (Først i 1766 lykkedes det General, Grev de Saint-Germain at faa gennemført et Forbud mod disse Handeler).

Carl Philip Holck indgav d.22.7.1748 en Ansøgning til Kongen om Officers Karakter; den synes ikke direkte at have givet Anledning til nogen Ekspedition, men d.30.1.1749 blev han udnævnt til Sekondløjnant i Landværnet af 2.Trondhjemske nationale Infanteri - Regiment. Det var nu ikke netop det, han ønskede; han vilde blive i København, og kort efter blev han efter Ansøgning midlertidig forsat til Kongens Livregiment til Fods.

Alle Ansøgninger ("Memorialer") fra 1749 til Kongen mangler nu i Krigskancelliets Arkiv; men af et Brev, dateret København d.30.3.1749, med hvilket hans Ansøgning var indsendt til Overkrigssekretæren, General Grev Christian Lerche, fremgaar det, hvad den drejede sig om, og hvor frimodigt han udtalte sig. Han siger heri : "..... min Hensigt at blive habil til Hans Mayestæts Krigs Tieniste er mig nu, da ieg ved et Land-Værn Compagni af Høy Kongelig Naade er avancered, nestendeels betaget". Hans Ønske gaar nu ud paa "at perfectionere mig i min Function ved et af de her i Garnisonen liggende Regimenter. Da nu Liv Regimentets Mundur i alle Maader findes conform med den der bæres i Herr Obriste Mangelsens Regiment, saa forventer ieg". Det var sikkert klogt af ham kun at ansøge om dette i Stedet for straks at søge fast Ansættelse i et Regiment i København, hvad han formentlig vanskeligere havde kunnet opnaa.

Maaske var det netop hans ligefremme Maade at skrive paa, der vandt Overkrigssekretæren for ham, men han har nok samtidig faaet at vide, at han burde udtrykke sig mere forsigtigt. Det gjorde han i alt Fald i Reglen i den Række af Ansøgninger og Breve til Overkrigssekretæren, han senere indsendte; han var jo stadig paa Vagt for at gribe de mulige Chancer. I et Brev af 20.10.1749, der drejer sig om en - frugtesløs - Ansøgning om en ledig Officersplads ved Livgarden til Fods, skriver han iøvrigt til Grev Lerche, "at Deres Excellence adskillige gange har haft den Naade at forsikre mig Deres Bevaagenhed i fald noget til min Velferts Fremme skulde forefalde". I andre Breve

til ham klager han over sine vanskelige økonomiske Forhold; saaledes skriver han 19.11.1749 : "Den liden Gage, hvormed ieg i Herr Oberst Mangelsens Regiment er benaadet er saa utilstrækkelig, at det ikke falder mig til en liden Byrde, deraf at subsistere". Brevet angik en Ansøgning om en Kaptajnløjtnantsplads ved et paatænkt norsk Dragonregiment og efterfulgtes af et Brev af 11.2.1750 med en tilsvarende Ansøgning, da der skulde oprettes et Dragonregiment til. Men Ansøgningerne blev ikke bevilget.

Efter et Brev af 26.4.1750 til Grev Lerche opnaaede han d.29. s.M. (jfr. Krigskancelliets for Kongen refererede Sager af s.D.) at blive fast ansat som Sekondløjtnant ved Kaptajn Weybyes Kompagni i Kongens Livregiment, dog med den kedelige Tilføjelse, at han skulde beholde sin hidtidige Gage, indtil ca. 47 Rdl. , som hans Forgænger skyldte for Mundering, var betalt.

Det kan endvidere nævnes, at han i 1752 (hvor Memorialerne ogsaa mangler) uden Held indsendte flere Ansøgninger, som han omtaler i Breve til Overkrigssekretæren : Brev 19.6.1752 om en Sekondløjtnantsplads i Grenadérkorpset med Bibeholdelse af hans nuværende Gage; han paaberaaber heri Ekscellencens sædvanlige mod ham og hans Brødre udviste store Naade. (Hans Broder Friderich Christian var efter en Afbrydelse af Militærtjenesten i 6 Aar, hvori han var Sorenskriverfuldmægtig, blevet udnævnt til Premierløjtnant 7.10.1750, den yngre Broder Iacob Elias var 17.3.1751 blevet Fændrik). Brev 6.7.1752 om en ledig Sekondløjtnantsplads i Grenadérkorpset. Brev 13.9.1752 om Forflyttelse til Livgarden. Et Brev 2.3.1753 omhandler en ny Ansøgning af samme Indhold.

Vel blev han nu (efter en Ansøgning , hvori han paaberaaber sig "min og min gamle Faders lange Tieneste"), forsat til det fine Grenadérkorps ("Gardens Tvillingbroder"), jfr. Resolution paa Ref. Sager 17.11.1753, men han fik trods gode Vidnesbyrd ingenlunde det hurtige Avancement, han havde haabet paa. (Af Ref. Sager 13.9.1752, 17.11.1753 og 1.2.1758 ses det, at 3 af hans Regimentschefer har afgivet næsten enslydende Udtalelser om, at han i saa og saa lang Tid har staaet ved Regimentet, "während solcher Zeit er sich mit vielen fleisz auf den Dienst apliciret, auch eine gutte conduite geführet hat, mithin dadurch sich Eure Königl. Mayst. fernerer Allerhöchste Gnade meritirt gemacht").

Af andre resultatløse Ansøgninger kan nævnes en Ansøgning, hvori han anmoder om at maatte faa Garnisonskompagniet i Bergen ved Vakance og nævner, at hans Fader, " ey formedelst Talrig familie har kundet **visse** mig minste Assistance" (Ref. S.1.2.1758 Nr.21), og en Ansøgning om Premierløjtnants Karakter, hvoraf formentlig fremgaar, at **han regner** sig for hørende til den sønderjydske adelige Slægt Holck (Ref.S.19.7.1758 Nr.25).

Først den 14.11.1759 (Ref.S.s.D.Nr.4) blev han efter en Ansøg-

ning, hvori han henviser til sine 22 Aars Tjeneste i Hæren, karakteriseret Premierløjtnant, og d.28.1.1761 (Ref.S.s.D.Nr.10) blev han virkelig Premierløjtnant ved Major Grevenkops Kompagni i Grenadérkorpset; han var da henimod 42 Aar gl.

- I 1756 var den store Syvaarskrig begyndt, hvor Preussen og England stod mod Frankrig, Østrig, Rusland og Sverige, og d.12.5.1758 havde Kong Frederik V. udstedt Ordre til, at Hæren (24.000 Mand) skulde sammendrages i Holsteen for at beskytte Grænsen, idet Forholdet til Rusland, (hvor Carl Peter Ulrich, Søn af Hertug Carl Friderich af Holsteen - Gottorp og Czar Peter den Stores Datter Anna, var valgt til Tronfølger), blev mere og mere truende.

Samtidig blev bl.a. en Bataillon af hvert af de Bergenhusiske Regimenter trukket til København, hvor de blev, til de i Foraaret 1762 ad Søvejen overførtes til Holsteen. Blandt Officererne var ligesom i 1742-44 Oberstløjtnant Ole Holcks Sønner, Friderich Christian (1714-77) og Iacob Elias (1726-67), der i 1758 var Premierløjtnanter; den første blev Kaptajn 8.9.1762, den anden 1.7.1761. De har sikkert i disse Aar været en Del sammen med Broderen. - De tre Brødre skrev sig paa denne Tid - for Carl Philips Vedkommende fra 1750 - von Holck og forseglede med Mursparre - Vaabenet, idet de regnede sig for hørende til den gamle sønderjydske Adelsslægt Holck, der blandt sine Stamfædre da opførte en Biskop i Norge, se nærmere Personalhist. Tidskr. 1923 p.243 ff og Tillægget til den af H.Holck i 1949 udgivne duplikerede Biografi af Oberstløjtnant Ole Holck.

I sin Ansøgning i Krigskanc. ref. Sager 14.11.1759 Nr.4 siger Carl Philip Holck, at han har tilbragt et Aar med Bataillon i Holsteen, og af Grenadérkorpsets 2 Bataillons Justitsprotokol for Hertugdømmerne ses ^{det} da ogsaa, at han efter Tur har været Bisidder i Krigsforhør d.16.8.1758 i Segeberg, d.13.10.s.A. i ¹⁷⁵⁵ Elshorn og d.14.11.s.A. i Flensborg, og derefter - stadig i Flensborg - i Tiden 14.2. - 18.7. 1759. Han har hverken været Bisidder i Hertugdømmerne eller København i den nærmest følgende Tid (han vides 5.11. og 14.11.1759 at have været i København), men fra 14.4.1760 til 13.1.1761 var han igen ret regelmæssigt Bisidder i Flensborg, hvorefter han - ifølge Korpsets almindelige Justitsprotokol - begyndte som Bisidder i København d.9. 3.1761.

Ifølge "Extract von weg gelegten Sachen", April 1762, ansøgte han om, at han, hvis Grenadérbataillon ikke skulde marschere fra København, maatte "bringe et af de Need Commanderte Bergenhusiske Regimenter udi behørig Exercice og nyde de derved givne Diæt - Penge".

- Hæren var blevet sat paa Fredsfod d.31.3.1762, men efter at Gottorperen var blevet Czar og i Maj 1762 havde sluttet Fred og Forbund med Friedrich II. af Preussen, krævede han den gottorpske Del af Slesvig tilbage og lod, da Danmark afslog dette, 40.000 Mand ryk-

ke ind i Mecklenburg. I Danmark havde man i Hast faaet samlet en Hær paa 70.000 Mand, hvoraf ca. 30.000 (4 Divisioner) under General de Saint-Germain i Dagene 9-12 Juli 1762 gik over Trave 1/4 Mil Syd for Lübeck paa en Pontonbro. (Grenadérkorpset hørte til 1'Divisions 1'Brigade). Medens een Division gik gennem Lünebürg for at dække Hærens højre Side, gik Hovedhæren gennem Mecklenburg og tog d.16.Juli Stilling N.Ø. for Schwerin Sø overfor Russerne. Men saa indløb der Efterretning om, at Czaren var blevet afsat d.8.Juli og kort efter myrdet, og d.17.Juli forlod de russiske Fortropper Mecklenburg - Strelitz og det vestlige Pommern. Den nye Hersker, Catharina II. havde opgivet Krigen mod Danmark. I August 1762 trak den danske Hær sig tilbage til Holsteen og Slesvig.

Oplysning om, hvor Carl Philip Holck opholdt sig i Juli og August 1762 fremgaar hverken af Grenadérkorpsets almindelige Justitsprotokol eller af Protokollen for Hertugdømmerne, idet han efter disse ikke har været Bisidder eller Dommer i Krigsforhør i de nævnte Maaneder. Men det maa vist siges at have Formodningen for sig, at han har været med paa Toget mod Russerne, idet alle tjenstdygtige formentlig er blevet mobiliseret i den yderst alvorlige Situation. Yderligere ansøgte han if. Ekstrakt af indkomne Sager til Krigskancelliet 1762, Oktober (B.98), om, at de ham ved Udmarschen af Grenadérkorpsets 2'Bataillon i Forskud givne 42 Rdl. maatte blive ham skænket eller Henstand givet med Betaalingen.

- Under de forvirrede administrative Forhold i 1763, hvor forskellige Resolutioner om hel eller delvis Optagelse af Grenadérkorpset i Garden afløste hinanden, maa Carl Philip Holck en kort Tid have staaet i Garden, men den 12.10.1763 blev han efter Generalkrigsdirektoriets Registratur over kgl. Resolutioner sat paa Vartpenge med 120 Rdl. aarlig. (Resolutionen angik Vartpenge til de Officerer, der maa afgaa fra Grenadérkorpset, efter at dette er inkorporeret i Livgarden til Fods). Ved kgl. Res. af 30.11.1763 fik han "der Consequence halber" Afslag paa et Andragende, hvori han anholdt om at maatte beholde Garde - Premierløjtnants Gage "weil er hier etabliert wäre und sonst mit seiner Familie unglücklich seyn würde". D.28.12.s.A.bestemtes det imidlertid ved kgl. Res., at han skulde ansættes som Premierløjtnant ved Danske Livregiment til Fods, hvor han kom til at staa som ældste Premierløjtnant ved et af 2'Bataillons Musketér-Kompagnier. Dette Regiment blev dannet 7.12.1763 og var udgaaet af Garden, der indskrænkedes til en Livvagt; det skulde være "det første Regiment i Infanteriet" og kun rekruteret med Danske. Det havde Garnison i København.

I Anledning af en fra Regimentschefen, Prins Carl af Hessen fremkommet Indstilling blev det ved kgl. Res. paa Generalkrigsdirektoriets refererede Sager 5.6.1765 bestemt, at en Kaptajnløjtnant og 5 Premier-

løjtnanter ved Regimentet, deriblandt Carl Philip Holck, der alle tidligere havde staaet i Garden (og havde Rang som Kaptajner i Arméen), skulde have Bestallinger som Kaptajner af Infanteriet fra 24.4. s.A., hvad nogle af deres Eftermænd i Garden allerede havde faaet.

Han var næsten 50 Aar gl. da han if. "Etaterne" d.1.5.1769 blev forsat til (Arve-) Prins Friderichs Regiment i København som virkelig Kaptajn og Kompagnichef. Senere paa Aaret søgte forskellige tidligere Premierløjtnanter i Garden, deriblandt "Capt. v.Holck ved Prins Friderichs Regiment", om Anciennitet som Kaptajner fra den Dato, da de blev Premierløjtnanter i Garden, idet de anførte forskellige Fortilfælde, men ved kgl. Res. af 20.12.1769 blev der givet et unaadigt Afslag ("dreiste Schreibart").

Den 8.12.1774 fik han reserveret Majors Anciennitet fra 21.10.s.A. og blev den 8.3.1780 Major af Infanteriet med sin reserverede Anciennitet. Endelig udnævntes han d.1.4.1785 til Tredie Major, næsten 66 Aar gl.

Men saa naaede han heller ikke nogen højere Stilling i aktiv Tjeneste. D.11.12.1789 blev han 70 $\frac{1}{2}$ Aar gl., sat paa 600 Rdl. Vartpenge med Oberstløjtnants Karakter, og d.29.5.1795, da han var næsten 76 Aar gl., fik han, jfr. Generalitets og Kommissariats Kollegiets Indstilling af 28.s.M., efter en Ansøgning, hvori han havde henvist til, at nogle af hans Eftermænd havde faaet Karakter som Oberst fra 27.2.1795, "gratis Afsked som Oberst" fra nævnte Dag med 600 Rdl. i Pension - og opnaaede altsaa tilsidst en smuk Position.

- D.25.10.1753 var han - som Sekondløjtnant i Kongens Livregiment - blevet gift med Lovise Sophia von Leben, der iøvrigt selv skriver sig Louise Sophie. Hun var født d.27.3.1729 og Datter af Oberst af Kavalleriet Iohann Fridrich von Leben, der 1735-40 havde været Overfører for Drabantgarden (Kongens Livvagt) og derefter Kommandant paa Akershus Fæstning til sin Død d.6.4.1744, og Elisabeth Charlotte (Ursula) Sophia von der Lühe, der døde 18.12.1755 i København. Ved C.P.Holcks Vielse, der efter Kongebrev fandt Sted i hans Svigermoders Hus (jfr. Tysk Garnisons Kirkes Trolovelsesprotokol) var Vidnerne hans Kompagnichef Peter Severin Weybye og Premierløjtnant ved Kronprinsens (Kongens) Regiment Johan Jacob Pritzler, der tidligere havde været Fændrik i 2'Bergenhusiske Regiment, og hvis Fader Iohan Iacob (eller Peter)Pritzler havde været karakteriseret Oberst og Kompagnichef i samme Regiment.

Oberst I.F.von Leben førte i sit Signet Slægten von Loebens adelige Vaaben ("Mohrinn mit Schachbrett"). I den tyske "Archivarius" fra 1735 p.63 læses ogsaa følgende: "Avancement am dänischen Hof". Der Obrist v.Loeben so als Oberstleutnant bei dem Koa'schen Regiment am Rhein stand, ist im April Oberführer des Königlichen Trabantenkorps geworden". Han skrives ogsaa af og til: Löwen. Under en Brev-

veksling i 1920-21 med "Loeben'scher Familien - Verband" oplystes det dog, at han ikke fandtes paa Familiens trykte eller haandskrevne Stamtavler, og en Forespørgsel i det tyske Adelsblad gav heller intet Resultat. - Iøvrigt er der jo en vis Mulighed for, at han kunde være opkaldt efter den kurbrandenburgske Oberhauptmann Johann Friedrich v. Loeben, der (efter Kneschkes tyske Adelsleksikon) i 1642 fik Friherrediplom. - I Ref. Sager 27.9.1743 Nr.22 findes en Ansøgning af 21.s.M. fra Oberst I.F.v.Leben, hvori han anfører, at han fik overdraget Kommandantskabet mod at afgive Halvdelen af den for dette reglementerede Gage som Pension til den forrige Kommandant, Generalløjtnant Georg Bertouch; efter dennes Død ansøger han nu om paany at faa tillagt dette Beløb, 500 Rdl., idet han med den ringe Gage, han nu har haft paa 3. Aar, har maattet sætte sig i Gæld. I denne Ansøgning - som blev afslaaet - siger han bl.a., at han har tjent Kongen i 45 Aar, altsaa fra 1698. At han tidligt er traadt i dansk Tjeneste, kan maaske forklare, at han ikke er kommet med i de tyske Stamtavler.

Ifølge Landmilitæretatens Pensionskasses Indskudsprotokol (Nr. 225) indskød han 30.11.1739 600 Rdl. for sin Hustru. (Heri anføres ogsaa, at han døde 6.4.1744 og Hustruen 18.12.1755). I Henhold til Krigskanc. ref.S.27.4.1744 Nr.7 fik hun efter en Ansøgning dateret Aggershuus d.17. April 1744 og underskrevet Orsela Sophie von der Lühe, Wittve von Leben - Tilladelse til at sidde i uskiftet Bo med sine to umyndige Børn. Der er ikke fundet noget Skifte efter hende. Foruden Datteren var der en Søn Otto Friedrich, der var svagelig og forstyrret, og som d.29.8.1764 fik Afsked som Sekondløjtnant til Fods med 60 Rdl. Pension.

Efter Oberstinde von Lebens Død indgav Datteren, jfr. Krigskanc. ref. S.7.1.1756 Nr.6, følgende i Tidens særegne Stil affattede Andragende:

"Allerdurchlauchtigster , Groszmächtigster
Allergnädigster Erb = König und Herr!

Ew: Königl: May^{tt}, erdreiste mich in allertiefester devotion vorzutragen wie meine geliebte Mutter, die verwitwete Obristin Leben gebohrene von der Lühe, den 18ten passati, zu meinem grösten Leidwesen mit Tode abgegangen. Weil mein verstorbener Vater der Obrister Leben als Commandant in Christiania fast bis an sein Ende nur auf die halbe Gage gestanden, dabey alles das seinige zu gesetzet und daher meine Mutter mit 2 Kindern in nicht favorablen Umständen sitzen lassen müssen: so hat es Ew: Königl: May^{tt}, aus besonderen Königl. Clemence gefallen meiner Mutter vor 2 Jahren eine Pension aus der Nordischen Militair=Witwen=Cassa, a 60 Rth. jährlich Allermildest beyzulegen. Es hat sich aber meine Mutter in ihren Witwen = Stand nicht so weit

erholen können dass sie mir das allergeringste an Mitteln zu erben hinterlassen hätte, vielmehr ist zu ihrem Begräbniss so viel aufgegangen als sie an Effecten gehabt. Da nun die Beyhülffe, so meine liebe Mutter mir bis an ihr Ende gereicht, jetzt auch fehlet, und es schwer ja ohnmöglich fallen wird, bey der Second-Lieutenants Gage im Grenadier=Corps allein, mit meinem lieben Mann und 2 kleinen Kindern zu subsistiren: als unterwinde mich Ew: Königl: May^{tt} in allerdemüthigster Ehrfurcht anzuflehen, ob Dieselbe nicht, in Aller-mildesten Erwegung dass mein verstorbenen Vater so viele Jahre getreu und ehrlich gedienet bey der Commandantschafft in Christiania aber so sehr zurück gesetzt worden, dass ich es jetzt mit den meiningen empfinden muss, ein Allergnädigstes Mitleiden mit mir haben und mir obgemeldete Pension aus der Nordischen Militair - Witwen - Cassa, noch ferner und bis Mein Mann/:der von dem Cammerherren und General Major Graf v. Laurwig, dem Cammerherren und Obristen Graf von Isenburg als seinen gewesenen und dem General - Major von Kaltenborn, als seinem jetzigen Chef, wegen seine application im dienst und sonstige conduite gute Zeugnisse beyzubringen sich getrauet :/ zu besseren Einkünfften Allergnädigst avancirt wird, zufließen zu lassen Allerhuldreichst geruhen wollen, in aller= devotester Ehrfurcht ersterbende

Ew: Königl: May^{tt},

demüthigste Magd

Louise Sophie von Holck
née de Leben

Copenhagen

den 3^t Ianv: 1756.

Mein Mann Secund Lieutenant bey Ihro

Königl. May's Grenadier Corps."

I den vedlagte Skrivelse af s.D. til Overkrigssekretæren beder beder hun undskyldt, at hun ikke selv har overbragt Dødsbudskabet: "indem ich nach meinem letzten Wochen-Bette von einer Unpässlichkeit in die andre gefallen und noch meine Kirch-gang nicht gehalten.")

Andragendet blev afslaaet.

- Det var en ret fornem Krøds, som C.P.Holck ved sit Ægteskab kom i Forbindelse med. I de Aar, da Oberst von Leben var Overfører for Drabantgarden, har han sikkert selv knyttet en Del Forbindelser med Hofkredse og højtstaaende Officerer, og hans Hustru tilhørte jo den kendte Mecklenburgske uradelige Slægt von der Lühe, af hvis Medlemmer et stort Antal har staaet i dansk Tjeneste, adskillige i be-

tydelige Stillinger. Ogsaa hendes Fader, Oberst af Dragonerne Caspar Otto von der Lühe af Linien Telchow, stod i dansk Tjeneste; efter sin Afgang købte han 1703 Godserne Gr. Kranchow og Petersdorff; han døde 1713. Hendes Moder var Eva Louise von Kottenburg, + 1722, hvis Slægt var schlesisk Uradel og talte flere fremragende Mænd. Efter en Optegnelse af Carl Philip Holck skulde hun være Søster til General Feltmarskal Rotenburg, der var i fransk Tjeneste. (Her kunde man tænke paa General i fransk Tjeneste Nicolaus Friedrich v.R., + 1716, der if. Gauhes Adelsleksikon blev ophøjet i Grevestanden af Kong Ludvig XIV. og var Søn af Alexander v.R., der 2. Gang var gift med Ursula von Loeben, efter hvem Eva Louises Datter kunde være opkaldt. Han hører imidlertid til Beutnitz-Linien, medens Eva Louise v.R. efter Ekstraktafskrift af en gammel haandskrevet v.d.Lühe - Stamtavle (hos Kontorchef H.Holck), skulde være af Linien Deutsch Netke (eller Netka) - og Gauhe nævner ingen fransk General af Linien Netka).

Oberstinde von Lebens Søskende var, jfr. Personalhist. Tidsskrift 1893 p.12, dansk Dragonkaptajn Otto Christoph von der Lühe til Crummin, mecklenburgsk Dragonkaptajn Carl Gustav v.d.L. til Wöp-kendorff, + 1764, dansk Premierløjtnant ved et holsteensk Regiment Cordt Ditlev v.d.L., + ugift 1736, og Eva Gottliebe v.d.L. (der endnu levede 1757), gift med Oberst ved holsteenske Kyradsers Rgt. Friderich Simon v. Uterwick, + 1747, samt i Henhold til den nævnte haandskrevne Stamtavle Charlotte Amalie v.d.L., der var Konventualinde i Klosteret Dobertien. Fra hende hidrører vistnok et Chatol af en udenlandsk, smukt mønstret Træsart, der er nedarvet i Familien Holck og nu findes hos Fru Lissa Holck. Efter Traditionen skal det have tilhørt en von der Lühe og stamme fra Klosteret Dobertien. Efter Oberstinde v. Uterwick er en Datter af Carl Philip Holck opkaldt. - Det er ikke utænkeligt, at Arv eller Gaver fra nogle af disse Paarørende kan være tilflydt C.P.Holck og hans Hustru som et paakrævet Tillæg til hans knebne Officersgage.

Ved Oberstinde von Lebens Begravelse vides to af Slægten von der Lühe at have været til Stede.-De tilhørte imidlertid Linien Schulenberg-Stormdorff, der først mødes med Linien Telchow i Hans v.d.L. til Koltzow ca. 1400, og deres Forbindelse med hende har derfor maaske været af selskabelig Art, omend der jo ogsaa kunde være Tale om en Følelse af Pligt til at repræsentere Slægten.- (Se D.A.A. 1924 om de i Danmark naturaliserede af Slægten). Det var daværende Geheimeraad, Kammerherre Volrad Augustin v.d.L. (1705-78) og hans Broder, Oberst i Hestgarden Hans Albrecht v.d.L. (1708-70).

Den førstnævnte var da Overpræsident i København og Ridder af Dannebrog (han blev senere Geheimekonferensraad, Ridder af Elefanten og naturaliseret som dansk Adelsmand); han ejede Baroniet Høgholm.

Han var gift 1) 1747 med Catharina Maria v. Vieregg (1717-64), 2) 1767 med Margrethe Komtesse Holck (1741-1826), der senere blev Overhofmesterinde hos Dronning Caroline Mathilde og Enkedronning Iuliane Marie. Hans 2. Hustru var Datter af Generalløjtnant, Grev Christian Christopher Holck (1698-1774), og den Tanke melder sig uvilkaarligt, om ikke Carl Philip Holck netop gennem Bekendtskab med V.A.v.d.Lühe skulde være kommet i Forbindelse med Grev Holck og her have laant Oberst H.P.Tønders Brev til denne om Oberstløjtnant Ole Holck; den ældste kendte Afskrift/nu forsvundne, yderst vigtige Brev er jo skrevet med C.P.Holcks Haandskrift. (Afskriften tilhører nu Kontorchef H.Holck).— Blandt Overkrigssekretærens indkomne Breve findes et Brev af 3.4.1763 fra C.P.Holck til Geheimeraad v.d.Lühe, hvori han beder ham anbefale en Ansøgning med et Par Ord til Overkrigssekretær Grev Ahlefeldt.

Oberst H.A.v.d.Lühe blev gift 1) 1748 med Dorothea Lucia Sophia Cramohn (1717-60), 2) med Hedwig Sophia von Quitzow (1736-1809). I 1755 stod hans 1. Hustru Fadder for en af C.P.Holcks Sønner, og i 1756 var han selv Fadder for en af Døtrene.

Det kan her bemærkes, at Carl Philips Børns mange Faddere næsten alle var Officerer og deres Damer. Der var en Del højtstaaende Officerer, ogsaa Regimentschefer; den fornemste var (i 1761) "Hr. Printz v.Bevern" : Hertug Friedrich Carl Ferdinand af Braunschweig-Lüneburg-Bevern, som i Syvaarskrigen var Generalmajor under Friedrich II. af Preussen og nylig var kommet til Danmark; han var Fætter til Dronning Iuliane Marie. Barnet blev da ogsaa opkaldt efter ham.

Den 21.4.1759 døde Oberstløjtnant Ole Holck/^{paa} Leervig Gaard i Ytre Sogn, og Carl Philip Holck skrev, efter at et tidligere Andragende fra hans Moder om en lille Pension af den norske Enkekasse ikke havde givet noget øjeblikkeligt Resultat, d.5.11.s.A. en Ansøgning til Kongen om Enkepension til Moderen, der var meget svagelig og sad i smaa Kaar, og hun fik herefter bevilget 50 Rdl. aarlig. (Krigskanc. ref.S.14.11.1759 B.Nr.8)

- D. 20.9.1762 fik han ifølge Københavns Magistrats Kopibog 1762, II.Nr.123, som Ejer af "Ejendommen udi Rosenborg Qvarteer udi Gothers Gaden under nye Matriculs No. 211 og gammel No 224" for 290 Rdl. Skøde paa 827 $\frac{1}{2}$ Kvadratalen af den nedlagte Assistenskirkegaard for Trinitatis Kirke, "de Fattiges Kirkegaard" (Matr.Nr. 210, gl. Nr.224). Af en Skrivelse fra ham af 8.8.1757 (Mag.Res.Prot.), fremgaar det, at han allerede den Gang ejede Matr. Nr. 211, som han maa have købt ret kort før, da hans Navn ikke findes paa Geddes Generalopmaaling 1755. Ved Kopien af Skødet er hæftet et "Promemoria" fra ham af 7.9.1762, forseget med et kocoosignet med Mursparre-Vaabenet - det samme, som Sønnen Carl Christian brugte indtil 1810; han argumenterer her indgaaende og ivrigt mod "Stads-Conducteur" Balle m.H.t. Spørgs-

maalet om det gamle og nye Grundstykkets Grænser, derunder om Portrummet. Balle svarer imidlertid, at han forgæves har søgt at overbevise C.F.Holck i en Samtale paa næsten 2 Timer, og at han i dennes Frues og Hr. Justice Raad Horns Overværelse har vist paa Pladsen, at Holck har sit Maal til Enden af hans Bygning fuldkommen efter Maalebrevet. - Ved det nævnte Skøde fik han bl.a. Halvdelen af Portrummet ind til Kirkegaarden; han fik herved lagt knapt 4 Alen til Ejendommens Façade mod Gothersgade, hvad der nok kunde gøres nødtigt, da den i Forvejen kun var ca. 22½ Alen. Efter en Henvendelse af 18.4.1763 fik han Tilladelse til at bygge over Portrummet, hvad han efter Skødet ikke maatte før 16 Aar efter dettes Udstedelse. Derimod havde han ikke efter sit Andragende af 17.9.1762 faaet Henstand med Betalingen af det nye Grundstykke til 11.6.1763, og han fik heller ikke noget ud af en Henvendelse til Kanceliet, hvori han anholdt om Frihed i 20 Aar for Grundskat m.v. af den tilkøbte Plads ved hans Hus i Gothersgaden med af ham med megen Bekostning opført nyt Hus, "saasom hans fattige Omstændigheder icke kan taale det." (Kanc.Supplik.Prot. 1763, II.Nr.738). - Efter en Udtalelse fra Københavns Stadsarkiv menes det Gadenummer, der ligger nærmest ved hans Bygninger, at være nuværende Nr. 93 i Gothersgade.

- Ifølge Kabinetsarkivets forestillede Memorialekstrakter 27.3.1763, Nr.24, søgte Carl Philip Holck med Held sin Søn Carl Christian (da 4¼ Aar gl.) placeret som Volontør ved Søkadetkompagniet. Efter Ekstrakten 27.3.1766 sendte han en tilsvarende Ansøgning for sin Søn Friderich Carl Ferdinand, der den Gang ligeledes var 4¼ Aar gl.

og 1773

- I 1765 og 1773 stod Carl Philip Holck og i 1767/hans Hustru Fadder hos hans Broder Andreas Sevald Høyelse Holck (1724-1803), der vistnok i nogle Aar havde boet i København, før han 1755 fik Borgerskab som Parykmager; i 1770 fik han Borgerskab som Brygger. I 1761 var han blevet gift med Anne Margrethe Krag (1745-1831).

Det kan, her nævnes, at C.P.Holck ogsaa havde en Søster her i Landet, nemlig Christine Catharina (1723-99), gift 1753 med Kaptajn Iohann Martin Heym (1724-1803); de var i 1755 kommet til Danmark og havde bosat sig i Æbeltoft (hvor hun døde), idet han gennem sin Moder Ide Christine Glud havde Forbindelse med Godsejerne i Omegnen. Deres Søn, Oberstløjtnant Oluf Christian Heym var en god Ven af Fætteren Carl Christian Holck.

- Da Oberstløjtnant Ole Holcks Enke, Elen Rosendahl, der sad i uskiftet Bo efter sin Mand, var død omkring 1.Maj 1768, og Boet. 20.9.1769 blev sluttet, opgjordes hver af Sønnernes Arvelod efter Forældrene til lidt over 45 Rdl. (der var ialt 5 Sønner og 3 Døtre).

- Gennemførelsen af den af Struensee udstedte Kabinettsordre om Ophævelse af Livgarden til Fods og Fordeling af dens 5 Kompagnier til de 5 Infanteriregimenter i København skulde ske Juleaftensdag 1771. Det vakte den største Harmen i det nationalt prægede, privilegerede Gardekorps, der ikke vilde finde sig i at blive overført til Infanteriregimenterne, hvis Soldater for en meget stor Dels Vedkommende var hvervet i Udlandet. Det kom til saa alvorlige Optøjer, at Struensee saa sig nødsaget til samme Dag ved en ny Kabinettsordre at give Tilladelse til, at de Gardere, der ikke vilde overgaa til de andre Regimenter, kunde erholde deres Afsked, hvad de i stort Omfang benyttede sig af. Kort efter - d.17. Januar 1772 - fulgte jo saa Paladsrevolutionen og Struensees Fængsling. Carl Philip Holck, der da var Kaptajn i Arveprins Friderichs Regiment, maa have overværet nogle af Optøjerne under "Juleaftens-Fejden". Efter Traditionen har han selv udført en Fremstilling af en saadan Scene paa Laaget af sin Sølvsnustobaksdaase; man ser (i en ornamental Indramning) en Del Gardere, der har kastet deres Vaaben fra sig i en Hob; i Baggrunden ses flere Søjler foran en Mur med to Vinduer. (Daasen tilhører Forstkandidat Erik Holck).

- Efter Struensees Fald lagde Regeringen megen Vægt paa det nationale, og det blev allerede d.18.2.1772 forbudt at anvende tyske Kommandoord i Hæren, medens Dansk først i 1773 trængte igennem i Hærens Indberetninger og Indstillinger. Hidtil var jo alt i den danske Hær gaaet paa Tysk, Ansøgningerne blev i Reglen ogsaa affattet paa Tysk, og Krigskancelliet forelagde Kongen Sagerne paa dette Sprog. I den norske Hær havde Tysk derimod aldrig faaet Indpas, og alle Ansøgninger og Indstillinger derfra var affattet paa Dansk. Saaledes ser man den tyskfødte Oberst v. Leben som Kommandant paa Akershus skrive en Ansøgning af 21.9.1743 paa Dansk. Man skulde vel have ventet, at Carl Philip Holck, da han var kommet ind i den danske Hær, vilde have skrevet sine Ansøgninger paa Tysk. Det gjorde han imidlertid ikke, skønt han ved sit Giftermaal var kommet ind i et tysk Milieu.

- D.23.2.1789 døde hans Hustru, knapt 60 Aar gl.; hun blev begravet i Garnisonskirkens Urtegaard i Byen. Han indrykkede efter hendes Død følgende i Adresseavisen (Nr. 55):

"Den fortrolige
med Dødens Tanke
skiælver og
for dens Vink
men følger det roelig.
Saaledes bortgik
til Evigheden

Frue Lovisa Sophia von Holck.

fød von Leben.

Hun kom til Verden den 27 Martii 1729;

blev gift den 24 May 1753

med

Major Carl Philip von Holck.

Hun var Moder til 5 Sønner og 5 Døttre,

af hvilke 6 have modtaget hende

i Evigheden.

4 begræde med Faderen deres Tab

her paa Jorden,

Menneske!

Skue vore Taarer,

de skulle lære dig

Værdet og Savnet

af en Hustrue

og Moder,

som døde den 23 Februarii 1789".

- Han har efterladt sig nedenstaaende Familieoptegnelser, der kendes fra en Afskrift af Sønnen Carl Christian. De er ført gennem længere Tid og viser, hvor meget han og Hustruen har maattet gaa igennem ved de mange smaa Børns Død, og tillige, at han har lagt Vægt paa hendes Afstamning fra Slægterne v.d.Liibe og Rotenburg, som han maaske har ment kunde blive af Betydning for hans Børn;

"Ieg Carl Philip v.Holck Lieutnant ved Grenadier Corpset, og min Kone Lovise Sophia v.Holck fød von Leben haver udj vores Ægteskab faaet følgende Børn. -

Den første Fødte -

1. Sophia Eleonora Lovise fød en Søndags Morgen Klokken 4 slet d: 8 Iuly 1753. Døbt i Garnisons Kirke d: 12te Iuly saame Aar i Kiöbenhavn; Død d: 18 Augusti 1759 paa en Løverdags Kl. 2¹/₂ slet om Eftermiddagen, Efter 5 Ugers Sygdom udj en Charlagens Feber og Svülst i Halsen, sygdommen førte slag med sig i 24 Timer, dette haabefulde barn blev 6 Aar 1 Maaned 10 Dage 11 Timer gammel.-
2. Iohan Oluf Frederick fød d: 6 Augusti 1754 paa en Tirsdags Morgen Kl. 6 døbt d: 11te Ditto i Garnisons Kirke i Kiöbh. og Døde Dagen derefter om Natten Kl. 2.-
3. Oluf Frederick fød d: 20 Sept: 1755 en Løverdags Nat Kl. 11³/₄ og Døbt i Garnisons Kirke i Kiöbenhavn d: 25 Sept^{er} 1755 og Døde d: 13 January 1756 om Formiddagen Kl. 9 af Kighoste og stærkt slag.-

4. Eva Gotlieb Charlotte! fød d: 9 November 1756 om Morgenen Kl 7¹/₂ slet en Tirsdags Formiddag, og blev Døbt i Garnisons Kirke i Kiøbh; d: 13 ditto og Døde d: 4 Octobr. 1759 efter 31 Dages Sygdom, som var først Charlagens Feber og dernæst Magehoste, 12 Dages hævelse som slog ind og ud med skrækkelig opkastelse indtil De 2de sidste Dage, Kl 1¹/₂ om Natten Døde dette haabefulde barn som blev 2de Aar 10 Maaneder 3 Uger og 1¹/₂ Dag gammel.
5. Carl Christian Holck Fød d: 25 December 1758 paa Iule Dag Kl 12 om Middagen og Døbt i Garnisons Kirke d: 29 d^{to} h: a:
6. Frederik Carl Ferdinand Fød d: 14 Dec 1761 om Formiddagen Kl 10 slet paa en Mandag Døbt i Garnisons Kirke d: 21^d ditto.
7. Frederik Ulrich fød d: 25^d May 1763. formedelst Sygdom og stærk slag, blev af Præsten Sr Hansen hie^me Døbt i Huuset og Døde same Nat d: 28^d ditto.
8. Sophia Charlotte Lovise fød d: 21 Juny 1764 Paa den længste Dag om Aftenen Kl 7¹/₂ slet paa en Fredag.
9. Ulrika Georgine fød d: 9 Mai 1766. En Eftermiddag Kl 7¹/₂ slet-gift med Sr Meinke d: 16 Dec: 17... og med ham faaet 2^d børn En Søn Carl Hendrick En Datter Lovise - som tilligemed sin Moder er Død.- Moderen Døde d: 24 May 1792.
10. barn blev død født d: 23 Augusti 1768 Efter en blodstyrtning som Moderen ulykkelig fik 6 Dage forinden dette barn blev født.

Foreskrevne børns Værdige Moder min uforglemelige Kone Lovise Sophia von Holck fød von Leben 60 Aar gammel Døde d: 23 febr. 1789 Efter kort Sygdom, Hendes Moder var Oberstinde von Leben fød von der Lyhe døde d: 24 febr. 1755, og blev nedsadt i Obersternes Kirkestol i Garnisons Kirke, hun blev fulgt til Jorden af sine Nærmeste paarørende og slegtninge som var Geheimeraad von der Lyhe og hans broder Oberste v.d.Lyhe ved Garden til Hæst. - Denne min Værdige Svigermoder(s) Salig Moder var kiødelig Søster af General Feldt Marchal Rothenburg som var udj Fransk Tieneste og findes hos mig undertegnede Deres Sta^me Vaaben.-

C:P:v.Holck

Obrist Lieutenant." +)

+) Alle Børnene er født i Kbhvn. og med Undtagelse af Nr. 7 døbt i Tysk Garnisons Kirke, (de, der døde som smaa, døde i Kbhvn. og blev begravet paa Tysk Garnisons Kirkegaard). Deres Faddere var:

- Der findes endnu nogle faa personlige Linier fra ham i en Stambog (hos Kontorchef H.Holck), der tilhørte Henriette Holck, f. Lund, som i 1792 var blevet gift med hans Søn Carl Christian, der den Gang var Kaptajnløjtnant i Søetaten:

"Hvem kan Vel ønske sig En Beedre Swiger-Datter!

En Hver, Dig kiender, seer, Strax Goedhed for Dig Fatter.
En Gave som Mand Ey sig ønske, give kan.

Almagten give Dig! og Mand! Löcksalig ægtestand.
af Deres! oprigtige Swiger-Fader!

Kiøbenhafn

d.15 october 1793.

C.F.v.Holck

oberst Lieutenant."

1. "Major Wildenrad, Capt:Bülow, Capt: Weybye, frau Obristin v.Leben, fräulein Hoff".
2. "Graff Laurwig von See Etat, Gen:Maj: Kaltenborn, frau Obristin v.d.Osten, fräulein v.Koppelau". (Daabsdagen var efter Kirkebogen 9. August 1754).
3. "Gen:Maj: v.Bauerfeind, Obriste Hoben, Capt: Donep, frau Obristin v.d.Lühe, fräul. Dau".
4. "Obriste v.d.Lühe, Obristl. Giese, Capt: Schack, Lieut: Pritzler, frau Obristin v.Koppelau, fräulein Grevenkop".
5. "Capt: Grotschilling, Cantzeley Rath Banner, Hr. Pastor Kraft, Frau Majorin Donops, Fräulein Hoff".
6. "Hr. Printz v.Bevern, Genl. Major Koppelau, Camer Hr. Fircks, Obristl. Schacht, Frau Koppelau, Frau Capt in Frisch v.See Etat". (Daabsdagen var efter Kirkebogen 18. Decbr. 1761).
7. (Ingen Indførsel i Kirkebogen).
8. "Obristl. v.Sundt, Obristl. v.Arensdorff, Maj: v.Zülow, frau Obristlⁱⁿ v.Below, Comtesse Sponeck". (Kirkebogen oplyser, at Daabsdagen var d. 28.Juni 1764).
9. "Obristl. Scheel, Maj. Zülow, Secretair Felbe, Hr. Eichwed, Frk. Eichwed". (Daabsdagen var efter Kirkebogen d.16.Maj 1766. Hun blev gift i 1785).

- Det bemærkes at Oberstinde von Leben døde d. 18.Decbr. 1755 og blev begravet d.23. s.M.

De omtalte "Stamme-Vaaben" findes nu hos Kontorchef H.Holck. Det drejer sig om et 3-sidet Jernsignet med flg. Vaabener: 1) v.d.Lühe, 2) v.Leben og v.d.Lühe (Alliancevaaben) og 3) Holck og v.Leben (Alliancevaaben). Der er endnu et Signet, som i alt Fald af en Sønesøn blev antaget for at være Slægten Rotenburgs, men det har intet med denne Slægt at gøre.

- Efter Familietraditionen var han meget haand-snild. Foruden Fremstillingen af „Gardens Oprør“ paa Snustobaksdaasen skal han have udført Beslagene i drevet Sølv paa to, nu bortkomne Pistoler, bl.a. nogle Dyrehoveder paa Kolberne. Maaske har han ogsaa udskaaet Mursparre-Vaabenet paa et Træ-Etui med Kniv og Gaffel (hos Kontorchef H.Holck), som ganske svarer til et Spisebestik, der har tilhørt Tordenskiold. Han har haft Sans for sjældne og smukke Ting. En i gammelt Rav udskaaet, meget smuk Lugtedaase, der ejes af Kontorchef H.Holck, og i hvis ene Laag Mursparre-Vaabenet er indskaaet, har rimeligvis tilhørt ham (eller hans Hustru), skønt den - ligesom Etuiet - kun vides at være nedarvet fra hans Søn Carl Christian. Derimod udpeger Traditionen ham med Bestemthed som Ejer af to Krudthorn, et rundt, glat Elfenbenshorn, der nu tilhører Fabrikant Jørgen Holck, og et ejendommeligt fladt Krudthorn af mørkt Horn med paasatte lyse Plader (af Elfenben?) paa begge Sider. Heri er - i meget fladt Relief - udskaaet primitivt opfattede, men haandværksmæssigt fortræffelige Scener fra Bibelen og Folkedigtningen med korte Underskrifter. Paa den ene Side ser man i det øverste Felt Profeten Daniel og Dragen i Babylon, som han dræbte, ("DRAGEDANIEL"), i det nederste Joab, der dræber Absalon, som har faaet sit lange Haar indfiltret i et Træs Grøne, ("ABSOLON*IOAB"). Den anden Side har foroven et Felt med en Mand og en Kvinde; de danser frem mod en Violinspiller, hvem han rækker et Horn, ved hvilket der hænger noget, som minder om et Bælte med en Dolk, ("ANFINOKSIGRI"); forneden er der et Felt med Holger Danske, der fælder Kæmpen Burman, ("BURMAN*OLGER").

Hornet, der nu tilhører Fru Kaya Holck, stammer fra Norge. I flere norske Bygder blev der gennem en lang Aarrække, navnlig i Aarene omkring 1700, udført en hel Række lignende Horn, jfr. herved Aarvog 1947-48 fra Hærmuseet, Akershus, med store illustrerede Artikler om de norske udskaaene Krudthorn. De bibelske Relieffer paa C.P.Holcks Krudthorn er Varianter af de runde Relieffer paa et i Fig. 24 og 40-42 afbildet fladt Krudthorn. De andre Relieffer svarer næsten ganske til dem, der findes paa et rundt Horn med Aarstallet 1731, se Fig. 43-44, her har man ogsaa en fyldigere Indskrift under Anfinn-Feltet:

"ANFIND DANSEK
SIGRI SPRANG MED
HEY LYSTIG SEED".

Emnet stammer altsaa fra en Vise, men Oplysninger om denne og om Handlingen i den er forgæves søgt. (Det kunde have været interessant at faa Oplysning derom. Navnet Anfinn er ret sjældent, men bruges af Holck'er af Slægten fra Myklebust og disses Forfædre af Adelslægten Soop). - Udskæringerne paa C.P.Holcks Horn kan næsten med Sik-

kerhed siges at være udført af den samme, som har skaaret Hornet fra 1731.

- Der findes to Miniatureportrætter af Carl Philip Holck og hans Hustru, begge set $\frac{3}{4}$ en face og omtrent i halv Figur. Billederne er rektangulære og indrammet i meget smukke Broncerammer med en adelig Krone over. De tilhører Orlogskaptajn Preben Holck og er gengivet i Danmarks Adels Aarvog 1925.

Carl Philips Uniformskjole er rød med en Besætning af hvidt eller Sølv i Form af liggende S^{er}, Kraven er blaa (nu lidt falmet), og det samme gælder Kjolens Underfoer, medens Vesten vistnok er hvid (nu lidt brunlig); om Halsen har han et hvidt Tørklæde med Flæser ved den nederste Kant og nedfaldende Kniplinger. Det er formentlig Grenadérkorpsets Uniform, han bærer, idet denne angives at have været rød Kjole med blaat Underfoer og Sølvbesætning. Billedet er herefter sikkert malet i de første Aar efter Brylluppet og hans Ansættelse i Grenadérkorpset (1753). Han har et kønt, smalt Ansigt med regelmæssige Træk og lyse brune Øjne med et aabent og fast Blik under de højtliggende kantede, mørke Bryn; hans Pande er høj. Der er et ret bestemt Udtryk om Munden. Han har pudret Haar (eller Paryk) med 2 Bukler paa hver Side og en Pisk i Nakken med en bred, sort Sløjfe. Bag ham er en Friluftsbaggrund ganske løst antydet i lilla-røde og blaalige Farver.

Hustruen har et mere rundt Ansigt med store blaa Øjne, en ret stor Næse og en smal, lige Mund. Hendes Haar er hvidt, formentlig pudret, og falder i 4-5 Bukler til hver Side, medens det midt over Panden staar op i en Bukkel. Tæt op til denne paa hendes venstre Side er der anbragt en lille Bukkel med smaa røde, hvide og blaa Blomster; paa begge Sider af Halsen ses nogle Krøller, der ser mørkere ud, maaske dog kun fordi de er i Skygge. Hun knejser med Hovedet. Hendes hvide Kjole er dybt nedskaaret (med et ganske lille Smykke foran); den har Kniplinger i Udskæringen og gaar spidst ned i Livet. Over venstre Skulder og højre Arm ses et folderigt, rødt Shawl eller Skærf. Tæt bagved og over hendes Hoved og paa hendes højre Side - hvor ogsaa nogle Blade øjnes - ses noget Stenarkitektur (tildels med udhuggede Ornamente), vistnok en Døraabning ud til en Have, hvor et grønt Træ og nogle blaalige Buske ses mod Himmelen. Portrætet kunde minde om Pilos Malerier; det har det Præg af Overmod, som han ofte giver sine Modeller, men som vel iøvrigt paa denne Tid var moderne. Portrætet af hendes Mand kunde synes malet af en anden Maler som Pendant til hendes.

Der findes imidlertid endnu et Portræt, som efter en lidt vaklende Tradition skal forestille hende. Det er et lille ovalt Maleri, der/^{er}indsat indvendig i Laaget paa Carl Philip Holcks tidligere omtalte Snustobaksdaase, og netop denne Omstændighed taler jo stærkt for, at det forestiller hans Hustru. Blot maa man erindre, at medens hun paa

det tidligere nævnte Billede er ung (hun var 24 Aar, da hun blev gift, men det er ikke usandsynligt, at Billedet er malet tidligere), er hun nu kommet et Stykke op i Aarene og modnet i Livets Skole. Daasen, hvortil dette Miniaturemaleri passer, maa efter al Rimelighed være lavet, medens Juleaftensfejden 1771 endnu var i frisk Minde, dog tidligst efter Struensees Fald d.17.1.1772. Ved denne Tid var hun i Begyndelsen af Fyrreerne, hvad der passer godt til hendes Udseende paa Maleriet. Hendes meget lyse Haar, vistnok graaet askeblondt, er strøget tilbage fra Panden; op om Hovedet gaar to smalle Haar-Snoninger. I Haaret, lidt til Siden, har hun en rød Blomst. I Ørene er der 3-delte lange Ørelokker. Øjnene er blaa, Næsen er ret stor. Om Munden spiller et lille elskværdigt Smil. Udtrykket er i det hele taget venligt, fornemt, harmonisk og tilbageholdende. Hendes nedringede Kjole synes at være elfenbensfarvet Knipling; paa hendes venstre Side er i Udskæringen fæstet en Buket med en stor rød-lilla og en lille rød Blomst. Over sin højre Arm og Skulder bærer hun et rød-lilla Skærf med Guld-kant. Ejendommelig er den, lidt ned mod Skuldrene faldende, elfenbensfarvede Kniplingskrave, som hun bærer om Halsen, og hvis snævre øverste Del er sort med en dobbelt Perlekæde om. En Gennemgang af Rosenborgs Miniaturer har vist, at en saadan "Kuche" kun findes paa disse i Tiden fra ca. 1750 til ca. 1770, og hendes Dragt paa Billedet kan efter Udtalelse fra sagkyndig Side i det hele godt være fra den nærmeste Tid efter Struensee-Perioden.

- D.25.10.1798 døde Oberst Carl Philip Holck i sit 80'Aar "efter en langvarig Svaghed" i sin Gaard i Gothersgade og blev begravet paa Garnisons Kirkegaard i Byen.

I Henhold til kgl. Bevilling af 13.3.1789 havde han siddet i uskiftet Bo efter sin Hustrus Død og havde d.7.2.1794 faaet Bevilling til, at der efter hans Død afholdtes Samfrændeskifte. Dette Skifte fandt Sted d.2.1.1802 i Ejendommen i Gothersgade. Der forelaa Bevilling af 29.12.1801 for Frk. Charlotte Louise Sophie Holck at være myndig under sin Farbroders Hr. Andreas Sevald Holcks Curatel, og Capt. og Consul i Tunis C.C.Holck havde d.4.7.1801 givet Hr. Hans Colbiørnsen, Fuldm. ved Hof- og Stadsrettens Skifte Commission, Generalfuldmagt til i enhver Henseende at repræsentere ham. Boets Beholdning, der efter Fradrag af alle Omkostninger (herunder 1500 Rd.^s. Prioritet i Gaarden i Gothersgade) udgjorde 1843 Rdl., tilfaldt Oberst Carl Philip Holcks 3 overlevende Børn, idet hans Svigersøn I.H.Meinke frafaldt ethvert Krav i Boet, da der forelaa Regninger paa i alt 887 Rdl. til Udstyr for dennes afdøde Hustru. Gaarden var blevet solgt for 7350 Rdl., hvorefter dog kun 250 Rdl. konstant. - Der findes ingen Fortegnelse over Boets Ejendele.

- Af Oberst Carl Philip Holcks mange Børn naaede jo kun 4 den voksne Alder, og af dem var Ulrica Georgine allerede død 1792. Hun

var i 1785 blevet gift med Medejer af Røros Kobberværk, cand.jur Iohan Henrich Meincke (1754-1831); de fik 2 Børn, en Datter Lovise, der døde 1797 5 Aar gl., og en Søn Carl Heinrich Lydius Meincke (1787-1863), senere By- og Herredsfoged i Stege og Etatsraad.

Ulrica Georgine blev bl.a. Stammoder for en omfattende Gren af Slægten Meincke og ligeledes for den ældre adelige Linie af Slægten Scavenius, idet hendes Sønnedatter Charlotte Sophie blev gift med Kammerherre Peder Brønnum Scavenius (se Startavlen i D.A.A.1907).

Af Oberst C.P.Holcks Børn levede følgende ved hans Død i 1798:

Carl Christian var da Kaptajnløjtnant i Sætetaten; i 1792 var han blevet gift med Bolette Henriche (Henriette) Margrethe Lund (1776-1846). F.C.Grøgers Portrætter af dem er gengivet i D.A.A.1925. Da Sønnen Martin Ludvig Georg Ferdinand (+ ugift 1838) blev døbt d. 9.2.1796 i Bremerholm Kirke i Kbhvn., var Oberst C.P.Holck Fadder. D.13.7.1796 døde deres ældste Søn Carl Peter, 4 Aar gl., i Gothersgade Nr. 21o. Svigerdatteren maa sikkert den Gang og senere have boet hos ham (hendes Mand var paa Middelhavs-Togt som Chef for Briggen "Sarpen" fra Novbr.1796 til 1799). I et Brev af 19.9.1797 skriver hun, at hendes Svigerfader vil sælge sin Gaard (det blev der dog aabenbart ikke noget af), og at hun flytter. D. 15.9.1798 siger hun, at hun nok ikke kommer til at flytte før sidst i Maanedens. Carl Christian blev senere udsendt Konsul i Tunis, hvor endnu 2 Børn er født: Peter Carl Christian (1802-65) der blev Herredsfoged (i Fredericia) og Etatsraad, og Marie Lovise Henriette (f.og + 1806). Carl Christian Holck blev 1810 optaget i den danske Adelsstand; han døde 1816 i København som kar. Kommandør.

Friderich Carl Ferdinand (Portræt i D.A.A.1925) var i 1798 Stabskaptajn og ugift, men blev s.A. kort efter Faderens Død gift med Margrethe Wilhelmine Castenschiold (1777-1813), senere - 1823 - med Christiane Nicoline Hundrup (1784-1856). Han blev samtidig med Broderen optaget i den danske Adelsstand og døde 1836 som kar. Oberst. Han efterlod sig 2 Børn: Carl Christian Wilhelm Ferdinand (1823-85), som blev Kaptajn i Fodfolket, og Bolette Andrea Nicoline Sophie (1825-58), der blev gift med Apotheker Heinrich Christopher Glahn i Sorø.

Endelig var der Datteren Sophia Charlotte Lovise; hun var ugift og døde 1817 i København.

- Om Oberst Carl Philip Holcks Børn henvises iøvrigt til Biografierne i Startavlen i D.A.A.1925.